

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorok četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemam, za avstro-ugarske dežele ali v Ljubljani s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četr leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četr leta 3 gold. 25 kr., a v. — Za oznanila se plačuje od cetiristopne petitvrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. —

Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravnistvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Deželni zbori.

III.

Goriški deželni zbor.

V zadnji številki smo govorili o kranjskem in štajerskem deželnem zboru. Denes hočemo omeniti tretji, t. j. goriški deželni zbor. Po vrsti bi ga imeli postaviti v drugi red, kajti tu so Slovenci, imajoči polovico vseh poslancev, odločnejši narodni faktor nego na Štajerskem. Štajerski je samo po tem važnejši, ker „zastopa“ več Slovencev.

V goriškem zboru je vladala precej časa še doberšna „zloga“ med Italijani in Slovenci. Prvi čas nij bil nič narodnega prepira čuti. Zakaj ne? Zato ker so se Slovenci pokorili, udajali Lahom. Še le v zadnjih dveh zasedanjih, posebno pa lani je prišlo do razkolja, ki je tako važen in brez dvombe se bode nadaljeval tudi v prihodnje zasedanje. Ravna se tu za slovensko narodno čast, za priznanje prav našega slovenskega jezika. Slovenski poslanci, žalibog da le nekateri, so hoteli slovensko govoriti in sporočati v zboru. Krivični Lah vstaja proti temu, on terja, da se poslanci slovenskih Goričanov poslužujejo samo laškega jezika, zametovaje jezik svojih volilev, ki je soroden jezik 80 milijonov Slovanov!

Lani že so se slovenski poslanci (dr. Lavrič, dr. Abram, dr. Žigon, Pagliaruzzi, Doljak, Faganell in dr.) možato uprli laškemu prevzetju, kateremu Slovenom povsod krivični vladni organi pomagajo. Goriški, in ž njimi vsi Slovenci pričakujemo, da se tudi letos ne bodo udali. Dovolj je slovenske pohlevnosti! In če se med zastopniki Slovencev nahajajo žalibog še tudi na Goriškem može, ki so vajeni klanjati se vsaki vladi in ki za slovensko stvar nemajo drugega nego pobožne želje, ničeve prošnje in brezodvažnostno čakanje — naj odločni možje brez njih svoj veljavjen glas povzdignejo.

Res je, da, ako se Slovenci ne udajo, in ako Lahi pri svojem krivičnem zahtevanju hegemonije svojega jezika ostanejo, more priti do razprtij v zboru, katere zborovanje samo nemogoče storiti utegnejo in „materijalno“ za ta hip škodovati morejo. Ali opravičeno je tem trenotnim koristolovecem zaklicati: „kaj nam pomaga, če dobimo ene polekte več, če se pa pri tem udajemo, da nam protivnik stopa na tilnik našega narodnega življenja, za katero se imamo dan denes najprvo boriti.“

Ako bodo Slovenci narodno čast varovali, Lahi pa zarad tega zborovanje nemogoče storili (kar si gotovo še pomislijo), potem je pri nas samo prvi dokaz storjen, da naj gre v kuper, kar v kuper spada, Slovenci za-se, Lahi za-se in Nemci za svoje. Tako s časom in s posameznimi odločnimi koraki silimo Avstrijo, da nas Slovence zedini pod eno upravo.

IV.

Koroški, tržaški in isterski zbor.

Razkosnih Slovencev precej velik del živi tudi v deželah, katerih zboru pod tem naslovom imenujemo. V koroškem in isterskem zboru imamo le po enega slovenskega poslance, v tržaškem mestnem kot deželnem zboru sedi šest slovenskih okoličanov. Dosegli ti poslanci ne bodo nič, to

si smemo od nemške in laške krivičnosti v svesti biti. —

Ali tudi tem ponavljamo, kar smo v svojem listu že večkrat poudarjali: nij oni narod najboljši, o katerem se največ molči. Glasiti se je treba. Svet naj izveda in čuje zopet ter zopet, da smo in kaj hočemo. Za to pričakujemo tudi od teh poslancev, da bodo v interpelacijah na vlogo svoj glas povzdignili za zatirane naše narodne pravice. Zasluga za nje bode tem večja, in od naroda tem hvaležnejše priznana, čem težavnejše stanje imajo.

Dopisi.

Iz Radolice 29. oktobra [Izv. dop.] Prejšnji teden je bilo zaslišano pri naši okrajni sodniji nad dvanajst prič, v zadevi tožbe med občinskim zastopom in tukajšnjim župnikom.

Kakor se je o svojem času poročalo po slovenskih časnikih, je tukajšni župnik dal posekati pred cerkvijo 4 jagnete, katera drevesa so rastla tik cerkvenega zidu, cerkvi na kvar.

Nemčurški mestni očetje pa misleči, da zdaj je pravi čas se nad narodnim župnikom znositi, so ga zatožili pri okrajni sodniji na platež od 50 gld. za vsako drevo. Ta tožba se že zdaj vleče dve leti, in ne more ne naprej ne nazaj. Sodnija je zdaj dala tožnikom nalog dokazati, da je svet, na kojem so drevesa rastla, mestni; — ali to bode dokazati baje nemogoče in že premišljajoče očetje modrijaki, kdo bode ogromne sodnijske stroške plačal, ako mestni zastop pravdo izgubi, — mestnjani pa žugajo vse „pobiti“, da si ravno so meso od njih mesa, ako bi morali zaradi svojih svetovalcev tudi zastran tega v žep seči. Radovedno se pričakuje konec te pravde, katerega ob svojem času častitim bralcem že naznam.

Iz Gradca 29. oktobra. [Izv. dop.] (Zbor v podporo slovanskih dijakov. — Predavanja o slovanskem jeziku. — Tegethoff.) Včeraj je bil občni zbor podpornega društva slovanskih dijakov, katerega se je žalibozhe samo tretjina tukajšnjih slovanskih vseučilišnikov udeležila. Največ med deležniki zборa je bilo Srbov. Obžalovati je malo zanimanje slovanskih visokošolcev za blagor in gorje revnih bratov. Pred volitvami v društeni odbor smo slišali nek tako čuden predlog, da ga moram tu objaviti. Želel je namreč nekdo, naj bi se glasovalo „po narodnostih“ — naj sami Slovani po narodnostih glasujejo! Temu predlogu se je zbor seveda uprl in volilo se je skupno, ne da bi se bili Slovenci, Hrvati, Srbi itd. v posamne volilne razrede razklali. V odbor so voljeni izmed študentov štiri Slovenci in trije Srbi.

Letošnji zimski semester nij na naši, izrečeno tudi za Slovane (Slovence) ustanovljeni universiteti, nobenega predavanja o slovanskem jeziku, ker profesor Krek ta semester ne bere. Zopet dokaz za „razumnost in pravičnost nemškega naroda!“ Vseučilišče, katerega slušatelji so po veliki večini Slovani, nema samo nobenega slovenskega predavanja, nego nema celo nobenega predavanja o Slovanstvu!

Danes so pripeljali iz Dunaja truplo umrela admiral Tegetthoffa v Gradec. Truplo bode v tukajšnji cerkvi usmiljenih bratov izpostavljeni in

potem po želji matere rajnega pomorskega junaka položeno v rodovinsko rako.

Naše vseučilišče ima letos mnogo več slušateljev ko prejšnja leta. Prišlo je razen mnogih absoluiranih gimnazijalcev tudi iz Dunaja precej studentov sem izogibat se grozni draginji v stolnem mestu.

Iz Dunaja. 29. oktobra [Izv. dop.] Po dolgih počitnicah pričelo je tukajšno slovensko društvo „Slovenija“ na Dunaji 22. t. m. zopet svoje delovanje s tem, da je slavni odbor poročal o njenem stanju in sprejemal nove ude. Iz poročila nam je posneti, da stoji „Slovenija“ na sicer dobrih nogah, a ne na najboljših, kar bi bilo jako želeti. Zavoljo tega je silno potrebno, da se vsi tukajšni Slovenci prav pridno in redno udeležujemo njenih shodov, pri katerih naj bi se zraven dobrih deklamacij in lepih govorov tudi razni slovenski spisi brali in kritikovali, kakor se je to v prejšnjih letih tudi godilo. Gospode pevce, se ve da, hočemo tudi opomniti, da naj ne puščajo v nemar svojih dolžnosti! — Le takó nam je mogoče spremeniti „Slovenijo“ v svetišče, v katerem se vredno klanja omiki, rodoljubju in svobodi.

Po sprejemi novih udov pozdravi g. Stritar, ki nas je danes v naše preveliko veselje počastil s svojo nazočnostjo, novice, ki so prišli iz raznih krajev Slovenije, da bi se darovali vedam in znanostim. Poudarjal je v svoji navdušeni nazdravici, da Dunaj (vseučilišče) nam more biti kraj, iz katerega pride mili domovini omika in svoboda. Ko so se vsi razni predlogi sprejeli, razšli smo se veseli in upajoci, da se kmalu vidimo.

Iz Pulja, 30. okt. [Izv. dop.] Kakor je sploh v Avstriji že navada, da vlada nam Slovenom vedno našo enakopravnost krati in razvoj naše narodnosti v vsakem oziru preči, se tudi tukaj na skrajni končini istrijskega poluotoka glede enakopravnosti Slovenom krivica godi in sicer v zadevi — šole. Da-si tudi je puljsko stanovstvo skoraj izključljivo slovansko, vendar v Pulji nij nobene slovanske šole in tukajšni Slovani nemajo priložnosti za razvoj duševnih nadarjenosti svoje mladeži na temelji lastne narodnosti in materinskega jezika, nego so prisiljeni, svoje otroke v laške ali nemške šole pošiljati in pustiti, da se ondi njihovemu nadpolnemu zarodu seme tujstva v nežne čudi seje in blago zavest lastne narodnosti zadušuje. Na škodo slovenske narodnosti ima tukaj v Pulji lahkonstvo štirirazredno (laško) normalno šolo in pomorsko nemštvu tudi štirirazredno (nemško) normalno in podrealno šolo, kder vsaka stranka iz slovenskih otrok za svojo narodnost proselite dela in za razširjenje svojega plemena tu na pustej morskej obali, na svetem, le pospeševanju omike in prosvete med človečanstvom posvečenem prostoru učilišča agitira.

Celi svet dan denes važnost šole pripoznava in vso svojo pozornost na-jno obrača ter si neumorno prizadeva, svoj zarod posredno učilišč in odgajališč na pot prosvete, izobraženosti in omike napeljati in na podlogi učenosti njegov gmotin in dušen blagostan utemeljiti; a pri nas v Avstriji se učilnice za politično agitacijo zlorabe in so le — razširjevanju edinozveličavne blagovesti prusizma med Slovani namenjene. In ta nalog poitaliančevanja in poprusovanja istrijskih Slovanov

imajo zvrševati tudi naše puljske šole; posebno pomorsko-nemška šola se mora kot gojišče — prusogermanske zavesti smatrati in je temeljni kamen skrajnega stebra za — pruski most do Adrije, po katerem „železni mož“ na jadransko morje dospeti namerava in hrabro „slovensko stražo na avstrijskem morskem obrežju“ pod pi-kelhavbo ujeti želi.

Iz Pešte 30. okt. [Izv. dop.] Vprašanje o osvobodenju našega denarstva od dunajske državne banke, in — v nadomestenje nje — o ustrojenji samostalne državne banke za dežele ogerske krone, o katerem vprašanji se je zadnji čas toliko pisalo in govorilo, je rešeno, in — spet nij rešeno! Rešeno je zato, ker bo iz javne debate izginilo; nerešeno pa zato, ker dogovorjeni arrangement ne predstavlja končno rešenje tega vprašanja. Naši državniki so hteli duvalizem tudi v finance prenesti, pa prepričali so se, da so okolnosti silnejše, nego njih želja in njih volja. Bankovec bo tedaj tudi še za naprej predstavljal finančno skupnost kraljevin in dežel habsburške monarhije. Odločeno je namreč, da ne dobimo svoje samostalne državne banke; kar dobimo, je to, da bo dunajska državna banka svojo poddržnico v Pešti za 4 miljone gold. bolje dotirala, nego je do sedaj dotirana bila. Valuta in ž njo enoličnost bankovev ostane kar do sedaj, ravno tako ostane tudi dolg 80 miljonov gold., ki ga dunajska banka kot tangento, odpadajoča na deželo ogerske krone, od nas terja, ali prav za prav stopr v tem slučaji od nas nje-govo izplačanje zahteva, če bi se ustrojenjem samostalne banke, dežele ogerske krone iz njenega delokroga izločile. Končno rešenje banknega vprašanja obesilo se je za sedaj za svisle. Bodočnost bo o njem odločila. —

Stanje naših državnih financ je tako slabo, da drž. blagajna že skor tekočih dnevnih stroškov več redno izplačivati ne dospevajo. Dunajski ustavovni listi, zlasti „N. fr. Presse“ izbobnavajo zloradno to naše siromaštvo po širnem svetu, na mesti da bi kot naši politični prijatelji in zavez-niki črez raztrgano suknjo našega finančnega ministra svoj plašč pregrnoli. Kerkapoly išče ravno sedaj 75 miljonov na posodo, pa kdo mu jih bo dal, ko naši dunajski prijatelji že z bobnom našega drž. bankrota ropočajo! Naši časopisi iščejo povsodi in tod razlage naše tako grde razfinančnosti. „Re-forma“ pravi, da leži naša finančna běda v tem, ker smo od leta 1867. sem zmerom samo reštvirali in reformovali, narodno-gospodarsko polje pa celo zanemarjali. „Magy. Pol.“ pa toži nedostatke v upravi in skoz in skoz napčno železniško politiko kot krivce naše razfinančnosti.

O kraljevinskih deputacijah se more reči, da naša nič, hrvatska pa vse izdeluje. Jakič, ud hrv. kralj. deputacije, sestavlja ključ, po katerem se bo tista letna tangentna izračunavala, katero bo hrv. kraljevina pri samostalnej finančnej upravi v skupno drž. blagajno vplačevati moral. Po Jakičevem ključu bi bile hrvatske finance aktivne. Našej kralj. deputaciji bo brž ko ne ravno zavolj te aktivnosti ta ključ premajhen, ter bo v svojo korist in svoj prid večega zahtevala. „Zahl Krobot!“ — Glede zastopanja hrv. kraljevine na skupnem drž. zboru in v delegaciji bo hrv. kralj. deputacija predložila: naj ostane za sedaj pri dosedanjem načinu, dokler se namreč ne stvori novi volilni zakon za hrvatski sabor. — Bana naj imenuje krona sama, in sicer neposredno, to je brez kon-trasignacije našega ministerskega predsednika, in ban naj bo samo hrv. saboru odgovoren. — Dosedanje hrv. ministerstvo v Pešti naj ostane tudi za prihodnje, toda njegovo delovanje naj bo samo na skupne zadeve opredeljeno. To bo hrv. kralj. deputacija našej predložila.

Nj. veličanstvo kralj odpotuje s celim dvorom nagloma iz Budima v Gđđellő, ker se je v Budimskem gradu kolera pojavila. 4. novembra pride spet naš drž. zbor skupaj, če tuki njega morebiti kolera ne bo preplašila.

Politični razgled.

Praška „Politik“ piše o programu „stranke prava“ ter izreka, da je ta program prav za prav le program enega dela cele federalistične stranke, ker konferenca, v kateri je narejen, nij prav za prav bila konferenca federalistov. „Politik“ pravi, da se Čehi skladajo z onim delom programa, ki se državopravnih vprašanj tiče. V drugem pak pravi češki organ, da je valjda stranka prava sama prepričana, da se bode treba ravnati po potrebah posameznih kraljestev in dežel. Kar se tiče „krščanske podlage“ tega programa, črez kateri izrek dunajski listi zabavljajo, pravi „P.“ da naj se vsakega prepričanje in nazori spoštujejo.

Minister Stremayr je bil te dni v Pragi. Pripravljal je popravek šolskih postav, kakor ga imajo nemški poslanci za Čehske skleniti. Sicer je moral tudi c. kr. birokrate in ustavoverce, ki se kakor „N. fr. P.“ pravi med soboj prepričajo, pomiriti.

Slovaki so imeli 23. okt. v Pešti narodno konferenco, katere se je udeležilo 30 veljavnih slovaških rodoljubov iz vseh slovaških županij. Nazoči so bili tudi zastopniki, izvoljeni v slovaških krajih: Tado Prilešsky, Peter Matuška, Halasy in Kajuch. Sklenili so ogersko vlado, deakovsko stranko, podpirati, ako jim ona dà narodne šole, ako jim dà mogočest za kulturni napredok naroda delati. Zastopniki vladne stranke so obetali, da bode vlada to storila. Na ta način se je ustavnila med Slovaki nova stranka, katera priznava nagodbo l. 1867, t. j. dualizem. Volil se je stalen odbor. — Želimo Slovakom iz srca, da kaj za narod dosežejo, da dobodo narodne gimnazije od Magjarov (kakor jih mi od Nemcev ne moremo dobiti) — ali dokler dobitkov ne vidimo, da vrnjemo Magjarom.

Srbška narodna skupščina je sklenila za denašnje razmere mlade Srbije moder zakon, po katerem judje v Srbiji zunaj Belgrada ne smejo trgovati ni stanovati. Kdor vidi, kaj so židovski oderuhi v Rumuniji storili, ne bo tega zakona grajal.

V pruski gospodski zbornici se sloveči pruski „junkerji“ vstavlja potrditi novo politično uredbo okrajev (Kreisordnung), ker jim jemlje mnogo avtokratičnih in fevdalnih predpravic, ki so jih zdaj uživali. Vsled tega veliko razdraženje med „konservativci“ in „liberalci“ v Pruski.

Glasilo predsednika francoske republike Thiersa „Bien Public“ nasvetuje, naj francoska narodna skupščina, kader se zdaj zopet snide, republiko kot ustanovljeno potrdi, Thiersa na 4 do 5 let za predsednika postavi, njemu namestnika izbere in republikansk senat ustanovi.

Razne stvari.

* (Matičin odbor) je imel 31. oktobra svojo 1. sejo po volitvah. Nazoči so bili: dr. Bleiweis, dr. Poklukar, dr. Costa, Jaran, Šolar, Zupanec, Vilhar, Pleteršnik, Vončina, Vavru, Kandinal, Žakelj, Marn, Tomšič, Praprotnik, Strbene, Sovan; izmed zunanjih Svetec in dr. Ulaga. Zapisnik občnega zборa se nij bral, ker je bil že v „Nov.“ natisnjen. Potem bere dr. Costa, iz „Slov. Narod-a“ dva za tajnika Lesarja „razžaljiva“ stavka in izreče, da je v njih o Lesarji krivo poročano; skuša to dokazati. Odbor sklene, naj se pojasnilo objavi. G. Svetec: To pa se naj storiti brez napadanja; kajti polemika v naših listih je že nastala prestrastna in preosobna. G. dr. Bleiweis: G. Svetec je proti meni kazal, kakor da bi tudi „Nov.“ to zadevalo. Dr. Bleiweis branii „Nov.“, da so oni samo se branili itd. Svetec replicira, dr. Bleiweis spet odgovarja. Tajnik g. Lesar poroča o delovanji odbora; pristopilo je „Matici“ nekoliko novih udov, dva sta pa oglašala svoj izstop iz „Mat.“ Pred volitvami se je dr. Costa zahvalil za dozdanje zaupanje in prosil, naj družega volijo. G. dr. Bleiweis je zopet hvalil g. dr.

Costo kot delavnega uča „Mat“. Takisto tudi pri-trkava dr. Vončina. Pri volitvi predsednika dobil je g. dr. Costa 17 glasov, 1 Vončina, 1 Šolar, 1 Razlag. G. dr. Costa si pridržuje do konca seje odlok, ali prevzame predsedništvo ali ne. Za podpredsednika sta bila izvoljena gg. Vončina in Kozler (dozdaj je bil dr. Razlag eden podpredsednikov, zdanji odbor je torej tudi njega zavrgel.) Za denarničarja je bil izvoljen g. dr. Zupanec, ki pa po nobenem načinu nij hotel prevzeti več blagajništva. Potem je bil voljen g. J. Vilhar za denarničarja. Pred volitvijo tajnik a vpraša g. dr. Costa: ali kdo odbornikov prevzame tajništvo. Vse molči. Costa in Vončina ponavljalata stara kodedijo, ki se leto za letom vrača z Lesarjem, proseča ga, naj on prevzame. Pri tem dekretira dr. Costa, da korektura Matičnih tiskovin ne spada med tajnikova opravila in da se bode zanjo posebno plačevalo. Gospod Lesar je potem s „teškim sreem“ zopet ostal tajnik Matice. In da je veselje do vrhuncu prišlo v zboru naših nesmrtnih slovenskih akademikov izjavil je tudi dr. Costa slovesno, da ostane predsednik slovenske Matice. Končno so se volili odseci in se seja sklenila. Novo glavarstvo Matice je tedaj konstituirano za eno leto. Videli bodo, koliko podučljivih in za slovensko slovstvo imenitnih knjig bode izdaval, ker jih sodili po njihovem delovanju.

* (Iz Bohinja) se nam piše: V četrtek pretečeni teden pride čvetoro našemljenih fantov k tericam, katere so trle po noči malo od vasi Polje v Bohinji, ter pograbe eno terie in jo s silo vlečejo do bližnje Save ter jo siloma kopljajo. Ona braneč se iztrga enemu teh divjakov masko raz obraza ter ga spozna, vsled česar ti širje zbeže. Na pomoč prišedši ljudje najdejo dekleta sicer še živega, ali strah in mraz ste siroto tako zdelala, da se je za njeno življenje v resnici batil, in ako jo tudi smrti otmejo, gotovo nij, da bi še kdaj popolnoma ozdravela.

* (Iz Kamne gorice) se nam 28. okt. piše: Včeraj zvečer ob deseti uri, spravil je žalostni klic: „ogenj“, „gori!“ celo Kamno gorico na noge. V koncu vasi proti Radolici, se je brž ko ne po nemarnosti zanetil ogenj v eni hiši — in kmalu je bila tudi druga vsa v ognji. Le občni delavnosti prebivalcev, posebno previdenemu ravnanju g. Kapusa se imamo zahvaliti, da nij ogenj večje škode napravil, ter le dve hiši vpepelil. Kakor slišimo je bil en posestnik zavarovan, drugi ne.

* (Konfiscirana) je bila včeraj izšla zadnja številka „Benceljna“.

* (Blaž Vrhovec,) bivši ljubljanski mestni odbornik, je umrl.

* (Požar.) Sredo večer okolo 11 po noči so v Dravljah poleg Ljubljane pogorele ena hiša, dva poda in dva hleva.

* (Velikih Laščah) je bil za župana izvoljen Janez Tomšič, za občinska svetovalca pak M. Hočevar in Štefan Žužek.

* (Vidmu) je bil za župana izvoljen Anton Drobnič, za občinska svetovalca pak Franc Brdavs in Josip Žnidaršič.

* (Triester Zeitung) 29. okt. pripoveduje, da prej tisti dan je šlo krdele kmetov iz okolice čez Korso v Trstu s klicem: „Živio-Slovenci!“ Zarad tega je slavna lahonska policija videla državo v nevarnosti, začel se je preprič, patrolje so prišle in enajst okoličanov je bilo zaprtih. — Pač svetujemo svojim rojakom, naj bodo mirni, a zdi se nam, da je laška policija provocirala „eksces.“

* (Jugoslovanska akademija) je imela 31. okt. slovesno letno sejo. Po branem letnem poročilu je pravi ud Mesič čital razpravo o življenji in delovanji Krsta Frankopana do bitve pri Mohači.

* (Povodenj v Italiji.) Neprestano že zvemo vreme je storilo, da so tudi italijanske reke svoje struge prestopile. Reka Pad (Po) je napravila povodenj skoro v vseh krajih, kodar teče. Tudi v Kalabriji in Kataniji se boje nezgod vsled vedenih lijavek.

* (Ruski naučni slovar) bode prihodnje leto izdajal profesor peterburške univerze J. N. Berezin. Slovar bode obsegal 15 do 17 zvezkov po 45 do 50 pol, zvezek za naročnike velja 2 rublja 50 kopejk. Plačuje se po prejemu posameznega zvezka.

* (V Rusiji) se toliko učencev v srednje šole oglaša, da jih nemajo kam spraviti, dasi se od leta do leta množe učilnice. „Kiejavljanim“ na pr. poroča, da se v Kijevu v prvi gimnaziji 100 a v drugi 125 učencev nij moglo sprejeti, zavoljo pomanjkanja prostora.

* („Slavjanskij Mir“ — „Slovanský Svět“,) v Pragi izhajajoči rusko-češki „listi za kulturni razvoj, politiko in gospodarstvo“ so prišli v XI. svezku na svitlo z naslednjočim obsegom: Moskovski listi pred praško policijo. — Iz bereške župe med ogerskimi Rusini (dop.) — Nemške ženske. — Obramba slovanskega pisma ali azbuke. — Potopisni vtisi z altajskih gor; ruski in češki tekst. — Ljudovit Gaj in njegovo delovanje na slovan-

skem jugu. — Slovanska umetnost, vednost in literatura. — Pregled časopisov. — Moskovska politehnična razstava. — Novosti iz trgovskega in industrijskega slovanskega sveta. — Poslani tiskopisi. —

* (Cesar Viljem — zamorec.) Minolo spomlad je odjadral kapitan Andersen iz Hamburga proti zapadnemu obrežju Afrike in je s seboj vzel doprsni kip nemškega cesarja Viljema za enega črnih knezov, s katerim je spoprijaznen bil. Da bi kip cesarjev po vzduhu in muhah ne bil ogrden, dal ga je kapitan počrnilti. V slovesnej avdijenciji izroči Andersen črnemu vladarju Viljemu sliko. Milostljivo na to reče črni mogotec: „To je tedaj podoba onega moža, ki je mogočnega Napoleona premogel in ujel. Kar me pri tem najbolj veseli, je to, da vidim, da je cesar Viljem tudi zamorec.“

* (Ljubica Rochefortova), 18letna lepa deklica, se je te dni v Parizu z oglenim soparjem ostrupila. Odkar je njen revolucionarni miljenec

zaprt, živila je v veliki sili in to jo je gnalo do samomora.

Zarad včerajnjega praznika izdamo denes samo dve strani teksta.

Pri banki „SLOVENIJI“ v Ljubljani se takoj sprejme nekoliko praktikantov.

(217—3)

brez zdravila

Na prsih in plučah

bolani se po naravnem potu tudi v obupnih in od zdravnikov za neozdravljive razglašenih slučajih radikalno ozdravljajo

brez zdravila.

Po natančnem popisu bolezni pove pismeno več

Drl. J. H. Fickert, Berlin.
Wall-Strasse No. 23.

Honorar 5 gld. a. v., ki se naj pismu priloži.

(162—17) brez zdravila

Gavin & Sohn v Manchesteru.

Dežni plašči.

Potovalcem, gospodarjem ali železniškim uradnikom in sploh vsem tistim, ki so dežu izpostavljeni, priporoča se prav angleški **dežni plašč**, is novozboljšanega, nerazdrlijivega, nepremičljivega blaga. Ti plašči presegajo v eleganci in trpočnosti vse druge do zdaj izdelovane. Opomniti se mora, da so ti brez vsega šiva, torej niso popravljanju podvrženi, in so tako narejeni, da se dajo tudi pri lepem vremenu na drugi strani kot elegantna vrkna suknja rabiti.

1 kos v navadni velikosti 42 palcev dolg velja 10 gld.
vsaka daljša 2 palca veljata 1 gld. več.

Kapuce veljajo kos 1 gld.

**Glarna Zaloga fabrike Gavin & Sohn
v Manchesteru.**

**Luč
lepa**

**Luč
dobra**

**Luč
cena.**

Najnovejše petrolejsko varnostne svetilnice z najboljšo konstruiranim metuljevim branilnim lučnikom (1 plamen daje 6 svečnih luči), neprepirno najlepša svečava in vendar 50 percentov prihranbe proti vsakemu drugemu svetilnu. Da se ne bi bilo batiti konkurenčije, so cene neslišano nizko postavljene. Za najboljšo kvaliteto se garantira.
1 kuhinjska svetilnica s stekлом in stenjem (doht) vred kr. 45, 60.
1 kuhinjska, stenska ali visiča svetilnica, kompletna kr. 85, gld. 1.20, 1.80.
1 čedna sobanska svetilnica, celo kompletna gld. 1, 1.20, 1.50, 1.80.
1 najlepše oprave gld. 2, 2.50, 3.
1 salonska svetilnica, bogato dekorirana, superfina gld. 4, 5, 6, 8, 10.
1 svetilnica za studiranje ali delo z zastorom gld. 1, 1.50, 2.
1 stenska svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 120.
1 viseča 90, 1.50, 2.
1 " fabrike, delavice, poslovnice gld. 2, 2.50, 3.50.
1 " obedinice s škriceem, prefina gld. 5, 8.
1 " najfinješa sorta, bron pozlačen gld. 15, 20, 25.
* Cene svetilnic se razumevajo kompletno s stenjem in steklom vred.
1 svetilnični zastor, majhen, srednje fin kr. 5, fin kr. 10, najfinješi kr. 15.
1 srednje velik, srednje fin kr. 25, fin kr. 35, najfinješi kr. 45.
1 vatev svetilničnega stenja kr. 4, 6, 8.
škarje za svetilnico, jeklo kr. 25.
1 zastorodržec (branič, da zastor ne zgori) kr. 5.
1 cilindrobranec (branič, da steklo ne poči) kr. 10.
1 mehaničen cilindročistec kr. 20.
1 podstava za svetilnico, najlepša kr. 20, 30.
1 svetilnica čepica, v najlepših oblikah kr. 15, 25, 35.
1 škrice za viseč svetilnico gl. 1.40, 1.80, 2.20.
1 steklen cilinder kr. 4, 5, 6.
1 steklena krogla kr. 20, 25, 30.
1 plehasta posoda za 1 funt petroleja kr. 30, za 2 funta 50 kr.
Kupci en gros dobijo rahat.

(185—10)

A. Friedmann,

Dunaj, Praterstrasse 26, parterre & 1. nadstropje.

Luč lepa

Jaz Vilhelmina Rix

s tem javno izrekam, da sem kot vdova ravn. dr. A. Rixa zadnjih 16 let sama in edina pripravljalka prave in nepopačene

originalne paste Pompadour,

ker samo jaz skrivnost pripravljanja poznam. Zato s tem oznanjam, da se omenjena pasta Pompadour od zdaj naprej samo v mojem stanovanju, **Dunaj**, grosse Mohren-gasse Nr. 14, 1. Stiege, Thür 62, **prava** dobi, in **svakem** drugem, ker sedaj niti zaloge, niti podružnico ne vzdržujem in ker sem vse poprejšnje zaloge zarad storjenega **popačevanja opustila**. Moja prava pasta Pompadour, tudi **čudežna pasta** imenovana ne bode nikdar zgrešila svojega učinka; vspeh te nepresegljive paste za lice gre nad vse pričakovanje in je edini **garantirani** pomoček za naglo in neizgrešljivo odpravljenje vseh izpustkov v obrazu, sajevev, peg, šinj in mozolev. Garancija je toliko gotova, da se **denar nazaj daje**, ako pasta ne pomaga. Lonček te izvrstne paste s podukom vred velja 1 gld. 50 kr. — **Razpošilja se proti povzetku**. Naročilna pisma naj se pošiljajo Vilhelminni Rix, doktorjevi vdovi, Dunaj, Gr. Mohren-gasse Nr. 14, iz prijaznosti vis-à-vis mojim čestitim prejemnikom, dajem, ako se mi majhni opravki v raznih stvareh naročujejo, te opravke poskrbeti in ne računim zanje nobene provizije.

(177—9)

Zahvalna pisma se ne razglašajo.

Bolnim in bolehnim!

priporoča M. Golob,

na glavnem trgu, nasproti magistrata v Ljubljani, svojo mnogo založeno prodajalnico splošnih zdravilskih oddelkov, medicinskih specialitet in dišav, n. pr.:

Razne esence, za izdelovanje žganih pijač, ruma, slivovica, rozolje, vanilije i. t. d.

Čaji in zelišča, zoper vsakovrstne bolezni na prsih, v ledju, v krvi i. t. d.

Cisto ribje olje, poseben pripomoček proti jetiki.

Za čiščenje krvi in zoper trganje: Pagliano-Syrup; — Moll-ova Seidlitzova štupa; — Karlsbadská sol; — Holloways'-ove pilulke in mazilo, Redlinger-ove pilulke; — Španjski čaj; — Köller-jev čaj; — Mayr-jev čaj in balzam i. t. d.

Za želodec: Sladovi izlečki, syrupi, čokolade, bonboni, beli prnsni syrup Mayr-jev; — Koenig-Trank i. t. d.

Za usta in zobe, kožo in lase: Anaterinova voda; prah za zobe, bel, rudeč in črni; — razna mijla ali žajfa: kokus-orehova; — mandelnova; — evetličan; — sladovo; — glycerin-ovo; — zeljščino; — Theer; — žvepljeno; — spermacet, mijlo za briti; — pomade: bele, popelnove, iz china-skorje; dišeča olja in parfum.

Pri gospodarstvu: Benzin, voda za madeže iz obleke odpravljati; — izleček iz mesa, s kojim se da napravi okusna juha; — črnilo za perilo zaznamovati; — štupa za konje, goveda in prasce; — testo zoper podgane in miši; — prah in voda zoper sitne mrčesi.

Jako fini ruski in kineški čaji; — pravi rum jamaica.

NB. Izpisek vseh drugih oddelkov se dobi ali tudi po pošti pošilja brezplačno.

Obilnemu obiskanju se priporoča

M. Golob,

na glavnem trgu, nasproti magistrata v Ljubljani.

V prsnih, plučnih in bolezni v spodnjem truplu od zdravnikov zaukazano in s srečnim uspehom rabljeno.

Gospoda dvornega zalagarja **Janeza Hoff-a** centralna zaloga
Dunaj, Koločratring 3.

Zala-Lövö, 16. avgusta 1872. Dr. J. Kabarhel, c. kr. polkovni zdravnik, hvali Vaš sladov čokoladni prah proti driski pri otrocih. Tudi jaz ga hočem v podobnih slučajih rabiti. Bodite torej tako dobrni in pošljite mi en funt sladovega čokoladnega prahu z nakazom vred pod naslednjo adreso:

J. Prihovszky, okrajni zdravnik.

Franzensfeste, 25. marca 1872. Znanemu glasu Vaših preparatov zaupajoč, prosim, da mi pošljete za neko dekleco, ki je bolhajoča za kronični plučni katar na svojih močeh jako oslabela, šest steklenic Vašega sladočizelnega zdravilnega piva semkaj pod mojo adreso poste restante.

Dr. Maks Lechner, garnizonski glavni zdravnik.

Sereh, 18. aprila 1872. Zadnjič dobrotno mi poslane preparate sem po predpisu užival in je sladova zdravilna čokolada jako blago-okusna, tečna in dobrodejča; pri sladovih prsnih bonbonih, ko sem jih jemati začel, pokazal se je učinek prav očitno, kajti slina je šla ven, ne da bi mi bilo treba kašljati. Tudi ne opuščam izreči Vam svojo zahvalo in Vas prositi, da mi še enkrat 5 paketov prsnih sladovih bonbonov s poštnim povzetkom pošljete.

(222—1) Nikolaus Wakanowski, davkarski praktikant.

Zaloga v Ljubljani pri gosp. Martinu Golobu. — V I pavi pri gosp. Ant. Déperis - u.

Zavarovalna družba „VIKTORIJA”.

Vsled sklepa glavne skupščine od 26. septembra 1872 je „narodna zavarovalna družba“ v Pešti izročila vsa zavarovanja proti ognju in na življenje zavarovalni družbi

„VIKTORIJA”,

katera je prevzela od 1. oktobra 1872 poroštvo za-njo.

Glavno zastopništvo za kronovino kranjsko smo podelili gospodu

Jakob-u Dobrin-u,

ter imenovanega gospoda priporočamo p. t. zavarovancem z zagotovilom, da jim bo dajal potrebna pojasnila z največjo prijaznostjo.

Vodstvo.

Ponižno podpisani se priporoča z ozirom na zgornje naznanilo p. t. zavarovancem v prevzetje vseh opravil glede zavarovanja proti ognju in na življenje, v vseh kombinacijah, po najcenejših premijah, in ob enem zagotovlja, da bo izvrševal vsa čestita naročila naglo in natančno.

Pisarna glavnega zastopništva za kronovino kranjsko je

v Ljubljani na frančiškanskem trgu št. 45.

JAKOB DOBRIN,

glavni zastopnik zavarovalne družbe „VIKTORIJA“.

(221—1)

Varstvo proti mrazu je in ostane dobra zimska obleka.

Zimsko blago

iz čiste ovče volne, katera, kakor znano, truplo vsakega škodljivega vremena varuje in je zato za ohranjenje zdravja o jesenskem in zimskem času nepogojno potrebna.

Rokovice iz najboljšega angleškega Buxkingskega blaga iz ovče volne.

1 par za gospode kr. 50, 70, 90.
1 " " podšite kr. 70, 90, gl. 1.20.
1 " " dvojne, prefino tamburirane gl. 1, 1.20, 1.40.
1 " " gospode kr. 60, 80, gl. 1.
1 " " fino podšite kr. 80, gl. 1.20.
1 " " dvojne, prefino tamburirane kr. 80, gl. 1.20.
1 " " otroke, po velikosti kr. 30, 40, 50.
1 " " podšite kr. 50, 60, 70.

Shawli za pot in drugi

iz čiste ovče volne, najlepši risanje.
1 kos za gospode kr. 70, 90, gl. 1.20.
1 " " dvojno dolg gl. 1.50, 1.80, 2.
1 " " gospode kr. 50, 60, 80, gl. 1, 1.20.
1 " " otroke kr. 40, 60, 80.

Žilogrejeci, najboljša sorta.

1 par za gospode kr. 25, 30, 40, 50.
1 " " gospode kr. 25, 35, 45.
1 " " otroke kr. 15, 25.

Zdravilni telogrejeji

iz čiste pavole ali ovče volne.

Ti varujejo po zimi pred vsakim prehlajenjem, zato se posebno priporočajo.

1 kos za gospode kr. 90, gl. 1.20, 1.40.
1 " " najfinejša sorta gl. 1.50, 2, 2.50.
1 " " gospode gl. 1.20, 1.40.
1 " " najfinejša sorta gl. 1.80, 2.50.

1 " " najfinejša sorta gl. 1.20, 1.50, 1.80.
1 " " " "

Zdravilne spodnje hlače.

1 par za gospode gl. 1, 1.50, 2.
1 " " prefine gl. 1.50, 2, 2.50.
1 " " gospode gl. 1.20, 1.80, 2.

Zdravilne nogovice

iz čiste ovče volne.

1 par nogovic za gospode kr. 30, 40, 50, 60.
1 " " visokih nogovic za gospode kr. 70, 80, 90, gl. 1.
1 " " za otroke kr. 25, 35, 45, 60.

Zimske srajce

iz najfinejega blaga iz ovče volne, moderne in elegantne, prsi s svilo montirane.

1 kos za gospode gl. 3.50, 4, 4.50.
1 " " z bogato izšitimi prsi za telovnik gl. 4.50, 5.50.

Spredaj oferirano blago se samo in edino v taki kvaliteti dobi pri

A. Friedmann-u, Dunaj, Praterstrasse, 26.

Kupci en gros dobijo rabat.

**Zdravnik za zobe,
docent dr. Tanzer**

iz Grada

ordinira vsak dan neprestano od 8. do 4. ure za bolane v zobe, stanuje v „Hôtel Elefant“ sobna št. 20 in 21, 1. nadstropje.

Ostane zarad mnogih bolnikov še do 10. novembra t. l.

(224—1)

Zima pred durmi!

**Suha, razžaganabukova dra
na debelo in na drobno** prodaja in tudi v hišo pripelje prav dober kup in za gotov denar

Karel Ahčin,

trgovec v Ljubljani
na starem trgu št. 43.

R. Mayr-jev vesoljni čaj

zoper

putiko in čiščenje krvi.

Priznano izvrstno pomaga ta čaj zoper **putiko, protein in trganje, zoper kronicna spahnila na koži, odprte rane** itd., in je zarad izvanrednih vspehov kakor tudi zbog nizke cene vse enake predmete daleč prekosil, tako da je v kratkem času ne le na Štajerskem ampak tudi v sosednjih deželah na posebno dobrem glasu.

R. Mayr-jev balzam

za ude mazati.

Hitro potolaži često jako hude protinaste, revmatične in nervozne bolečine; za trganje v sklepih in mišicah navadno znano pod imeni: bol v križu, zvinjenje sklepnih kosti, trganje po udih, bolečina v bedru, tresenje, splošna slabost živcev, hromota, je imenovan balzam kot mazilo poseben pripomoček, ki se je že mnogokrat skazal in se ne da dovolj ceniti.

Cena enega zavitka čaja z navadem je **80 kr. in 45 kr.**; sklenica balzama za ude mazati **80 kr.** a. v. Manj nego en veliki zavitek čaja ali 2 sklenici balzama se po pošti ne pošilja.

Med mnogimi stotinami priznali pisem, ki mi v teku časa dohajajo, naj tu samo tole dvoje prostor najde:

Vaše blagorodje!

.... s tem, da ste te dve zdravili v javnost spravili, pridobili ste si mnogih zahvalnost. Prosto naznanilo je vzbudilo moje zaupanje in od tedaj nijsem samo jaz, nego tudi mnogi drugi so rabili Vaš čaj in balzam in zagotavljam Vas, da je učinek v vseh slučajih bil ugoden in izvrsten. Zdi se mi torej dolžnost izreči Vam nas vseh srčno zahvalo in rad bi opozoril vse, ki za protin in revmatizem tripijo, na to dobro zdravilo.

Končno še prosim za 6 velikih paketov čaja in 6 steklenic balzama in ostajam Vašemu blagorodju mnogo zahvale dolžni.

Wildalpe, 6. avgusta 1872.

Mih. Schneehuber, sen.

posestnik.

Gospodoma Pezold & Süss na Dunaji!

Ker mi je moj doktor v mojem hudem protinu in bolečinah v sklepih resno nasvetoval, naj brž sloveči R. Mayr-jev vesoljni čaj za putiko in čiščenje krvi in balzam za ude rabim, prošeni ste uljedno, da mi pošljete imenovanega čaja 2 velika paketa in 3 steklenice balzama za poštni povzetek kar najhitreje mogoče — gotovo pa še v tem tednu.

Judenau, 2. julija 1872.

(223—1)

Jan. Wetzel, župnik.

Glavna zaloga in razpošiljatev za oba predmeta pri

Richard-u Mayr-ji, lekarničarju v Gleisdorf-u pri Gradcu. Zaloga za Maribor: J. W. König, lekarničar v Tegetthoffovih ulicah, in Bankalari's Erben; Celje: Baumbach-ova lekarnica; Gradec: Bratje Oberanzmeyer Drog. in J. Purgleitner, lekarn. „Pri Jelenu“; Dunaj: Pezold & Süss; Celovec: A. Beinitz, lekarnica na starem trgu, in Fre. Erwein, lekar; Ptuj: Gosp. Karagyena, lekar; Ljubljana: M. Golob, kupcevalec z medic. zelišči, čaji in dišavami.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.